

порушенням правових норм учасниками лісових відносин. Реалізація цих завдань нормами ст. 94 ЛК України покладена на вищий і центральні органи виконавчої влади. Проте норми ЛК України не передбачають принципів, функцій і спеціального порядку здійснення державного контролю у сфері ведення лісового господарства [4].

Ефективна підтримка лісового господарства потребує належного міжнародно-правового регулювання в певних напрямках. Основним серед них є міжгалузеві програми з лісового господарства та землекористування. Цей напрямок внутрішньо пов'язаний з іншими допоміжними питаннями: критеріями та індикаторами розвитку в лісовому господарстві; інформуванням, моніторингом та звітуванням; розбудовою технічної та організаційної структури; громадською активністю; міжнародною торгівлею, сертифікацією лісової продукції та фінансуванням [7].

Список використаних джерел:

1. Позняк Е.В. Правове регулювання моніторингу лісів в Україні з урахуванням міжнародних та європейських тенденцій. *Часопис Київського університету права*. 2015. № 4. С. 247–251. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2015_4_57
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
3. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>
4. Лісовий кодекс України: Закон України від 21.01.1994 № 3852-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>
5. Водний кодекс України: Закон України від 06.06.1995 № 213/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/213/95-%D0%B2%D1%80#Text>
6. Арутюнян Д.А. Адміністративно-правові засади контролюючої діяльності у лісовому господарстві України : дис. канд. юр. наук : Київ, 2017. 211 с.
7. Непийвода В.П. Правове регулювання в галузі лісів: доба утвердження підтримного розвитку. Київ : НДІ приватного права і підприємництва АПН України, 2004. 339 с.

Борсук Ю. В.

старший лаборант, магістр

*Львівський національний університет імені Івана Франка
м. Львів, Україна*

ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИМІСЬКОГО ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ЗБИТКОВОСТІ (НА ПРИКЛАДІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

Приміські перевезення залізничним транспортом у Львівській області здійснюються приміськими поїздами, які виконуються електропоїздами постійного та змінного струму й дизель-поїздами. Електропоїзди постійного струму обслуговує моторвагонне депо Львів. Вони курсують із приміського вокзалу станції Львів у Стрийському (Львів – Трускавець, Львів – Мукачєво, Львів – Чоп, Львів – Лавочне, Львів – Моршин), Самбірському

(Львів – Сянки) та Мостиському (Львів – Держжордон, Львів – Мостиська-2, Львів – Шкло) напрямках. Також на постійному струмі працюють приміські поїзди Стрий – Самбір – Стрий, Стрий – Ходорів – Стрий, Стрий – Лавочне – Стрий, Стрий – Мукачево – Стрий. Електропоїзди змінного струму прив'язані виключно до моторвагонного депо Здолбунів. Приміські перевезення даним типом рухомого складу здійснюються за маршрутами Львів – Золочів – Львів, Львів – Тернопіль – Львів, Львів – Здолбунів – Львів, Здолбунів – Красне – Здолбунів, Красне – Золочів – Тернопіль. Дизель-поїзди входять до приписки моторвагонного депо Тернопіль. На території Львівської області рухомий склад використовується на маршрутах Львів – Ходорів – Львів, Львів – Рава-Руська – Львів, Львів – Сокаль – Львів, Львів – Ковель – Львів, Львів – Стоянів – Львів. У сполученнях Самбір – Нижанковичі – Самбір, Самбір – Старжава – Самбір, Рава-Руська – Сокаль – Рава-Руська приміські перевезення діють за рахунок курсування двох вагонів під маневровим тепловозом ЧМЕ-3. Потрібно сказати, що на окремі станції заїжджають приміські поїзди з інших областей, наприклад дизель-поїзди Івано-Франківськ – Стрий, Івано-Франківськ – Ходорів (моторвагонне депо Коломия) або Ковель – Червоноград (моторвагонне депо Здолбунів) [2].

У Львівській області діє моторвагонне депо Львів. У ньому проходять експлуатацію електропоїзди постійного струму, які курсують у Львівській та Закарпатській областях. Найбільша частка приміських потягів використовується на маршруті Львів – Сянки – Львів (19 %). Висока кількість виконаних рейсів характерна для приміського сполучення Ужгород – Сянки – Ужгород (16 %). На маршруті Львів – Трускавець – Львів частка руху поїздів становить 11 %. Найменша частка у загальному обігу депо спостерігається за маршрутом Мукачево – Ужгород – Мукачево (1 %).

Через недостатнє фінансування, особливо виплати компенсації за пільговиків від органів місцевої влади, виникла проблема з курсуванням деяких збиткових маршрутів. Заборгованість за фактичне перевезення пасажирів на пільгових умовах у Львівській області за 2019 рік складає 48,07 млн грн (при тому, що орієнтовна вартість капітально-відновлювального ремонту 10-вагонного електропоїзда складає 43 млн грн). Окрім того, згідно ст. 10 ЗУ «Про залізничний транспорт» обласні державні адміністрації повинні брати участь у фінансуванні придбання нового рухомого складу. Станом на 2019 рік фінансування на закупівлю від Львівської області до залізниці не надходило.

Це все призводить до старіння складу приміських поїздів. У приписному парку моторвагонного депо Львів із 250 вагонів електропоїздів постійного струму 120 відставлені від експлуатації. Слід зазначити, що 75% електропоїздів використовуються з вичерпаним нормативним терміном служби, встановленим заводом-виробником (28 років). Відпрацювали термін понад 50 років дев'ять електропоїздів постійного струму.

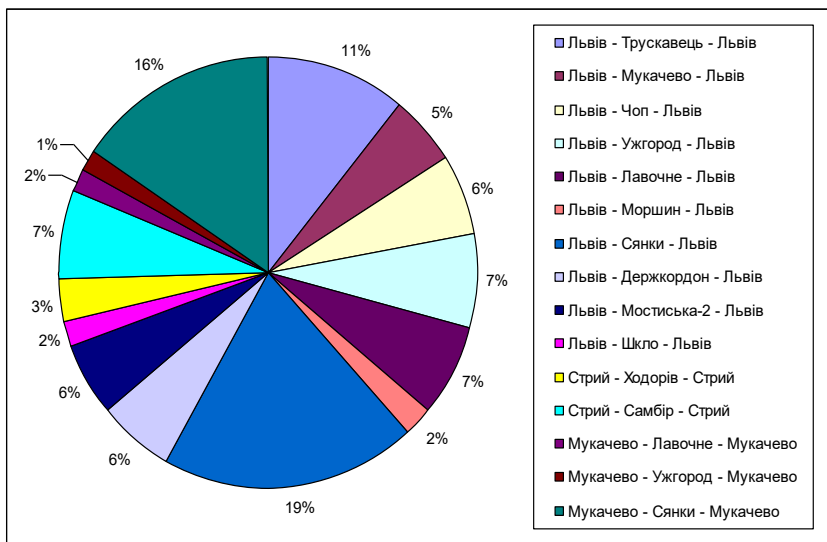

Рис. 1. Частка приміських маршрутів, що обслуговуються у моторвагонному депо Львів

З метою зменшення експлуатаційних витрат окремі приміські маршрути курсують у певні дні. Наприклад, потяг №7001/7002 Львів – Мукачево – Львів виходить у рейс лише в неділю. Саме в той день спостерігається найбільший пасажиропотік у напрямку Львова (рис. 2).

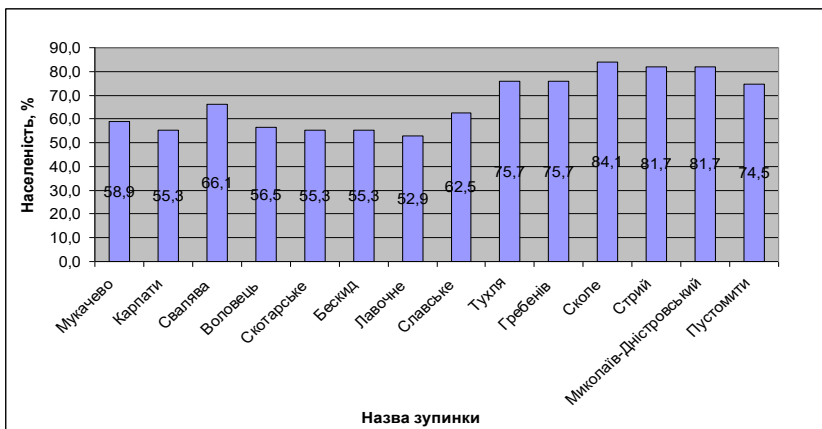

Рис. 2. Недільний пасажиропотік приміського поїзда №7002 Мукачево – Львів складом 8 вагонів

До 15 січня 2018 року маршрут №7001/7002 Львів – Мукачево – Львів був міжміським (№827/828), тому й забезпечував перевезення пасажирів у далекому сполученні. Курсування регіонального експреса було щоденним, окрім четверга. Однак кількість пасажирів, що користувалась цим поїздом у будні, часом навіть не перевищувала 100 осіб (табл. 1).

Таблиця 1

Кількість пасажирів за маршрутом №827/828 Львів – Мукачево – Львів

<i>Дні тижня</i>	<i>№827 Львів – Мукачево</i>		<i>№828 Мукачево – Львів</i>	
	Кількість пасажирів під час відправлення зі станції Львів	Кількість пасажирів під час прибуття до станції Мукачево	Кількість пасажирів під час відправлення зі станції Мукачево	Кількість пасажирів під час прибуття до станції Львів
Понеділок	295	114	185	235
Вівторок	167	100	87	138
Середа	346	224	100	254
Четвер	-	-	-	-
П'ятниця	184	116	162	130
Субота	362	186	117	207
Неділя	178	108	232	932

У вівторок міжміський маршрут Львів – Мукачево залишався найменш наповненим (під час відправлення зі станції Львів – 167 осіб, під час прибуття до станції Мукачево – 100 осіб). Зворотно спостерігалась подібна ситуація (зі станції Мукачево – 87 осіб), однак до Львова найменше пасажирів рухалось у п'ятницю (130 осіб). Найбільша кількість пасажирів виїжджала з міста Львова в суботу (362), а приїжджала – в неділю (932). Це вже свідчило про раціональне використання рухомого складу лише на вихідні, особливо по неділях.

Наступним недільним маршрутом є приміський поїзд № 6185/6186 Стрий – Лавочне – Стрий, призначений 21 вересня 2015 року для вивезення пасажирів із гірської місцевості (Славське, Тухля, Гребенів, Сколе, Верхнє Синьовидне, Нижнє Синьовидне) до Львова з пересадкою на станції Стрий у приміський №6012 Трускавець – Львів. У 2018 році проведено дослідження пасажиропотоку з метою ефективного використання рухомого складу. Як видно з рисунка 3, населеність підвищується від 0 % (Лавочне – Славське) до 76,9 % (Конюхів – Стрий). Найбільш пасажиромісткою є станція Славське, оскільки саме тут шість вагонів потяга заповнюється зразу на 40 % (кількісно

252 особи). Вже від станції Сколе більше половини місць є зайнято, що свідчить про високу популярність даного сполучення серед мешканців Сколівського району (після відправлення зі станції Верхнє Синьовиднє населеність досягає 68,3 %).

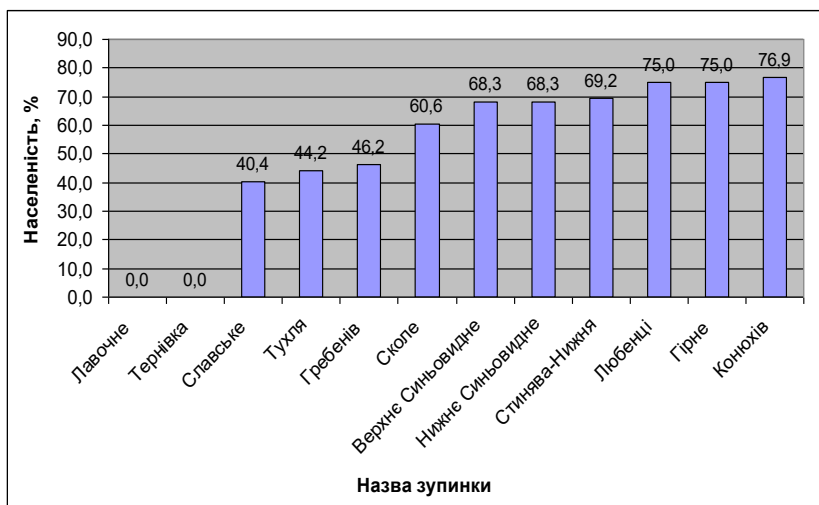

Рис. 3. Пасажиропотік недільного маршруту №6186 Лавочнє – Стрий складом 6 вагонів (станом на 23.09.2018 р.)

Формування приміських поїздів у передвечірній недільний час до Львова може сприяти зростанню доходів і більш ефективному використанню рухомого складу. Звичайно, що такі пікові маршрути варто запускати на ділянках, відстані яких становлять більше 100 км. У такому випадку час руху потяга має бути прискореним через малу кількість зупинок. Загалом недільні сполучення повинні зупинятись лише на пасажиромістких станціях і зупинних пунктах (табл. 2).

Також потрібно сказати, що наявні приміські поїзди, які курсують не в час пікових перевезень, необхідно перевести до розряду прискорених на певних ділянках або на всьому маршруті. Прикладом буде напрямок Львів – Сянки, на якому протягом доби курсує п'ять пар потягів. Серед них є три пари, які відправляються у час пік (одна – зранку, дві – ввечері). При тому залишаються ще дві пари, які виїжджають зі Львова в непіковий час, тому й не користуються надто високим попитом. Тут потрібно зменшити час руху, а це потребує скорочення окремих малонаселених зупинок за маршрутом.

Можливі недільні маршрути з околиць області до Львова

Назва сполучення	Відстань, км	Роздільні пункти з доступним пасажиропотоком
1	2	3
Ковель – Львів	199	Ковель-Пас., Люблінєць-Волинський, Турійськ, Овадно, Володимир-Волинський, Іваничі, Сокаль, Червоноград, Гірник, Соснівка, Добротвір, Батятичі, Колодно, Запитів, Дубляни-Львівські, Підзамче, Львів
Луцьк – Львів	177	Луцьк, Гнідава, Сенкевичівка, Звиняче, Горохів, Стоянів, Радехів, Кам'янка-Бузька, Колодно, Запитів, Дубляни-Львівські, Підзамче, Львів
Рівне – Львів	207	Рівне, Квасилів, Здолбунів-Пас., Дубно, Верба, Радивилів, Броди, Ожидів-Олесько, Красне, Задвір'я, Борщовичі, Підбірці, Підзамче, Львів
Тернопіль – Львів	141	Тернопіль-Пас., Біла, Глибочок-Великий, Озерна, Зборів, Золочів, Красне, Задвір'я, Борщовичі, Підбірці, Підзамче, Львів
Івано-Франківськ – Львів	141	Івано-Франківськ, Угринів, Ямниця, Єзупіль, Дубівці, Галич, Бурштин, Букачівці, Журавно, Ходорів, Глібовичі, Старе Село, Давидів, Сихів, Персенківка, Львів
Трускавець – Львів	112	Трускавець, Стебник, Дрогобич, Стрий, Більче-Волиця, Пісочна, Миколаїв-Дністровський, Щирець-1, Щирець-2, Семенівка, Пустомити, Глинна-Наварія, Оброшин, Скнилів, Львів
Сянки – Львів	168	Сянки, Яблонка, Нижня Яблонка, Турка, Явора, 123 км., Ясениця, Стрільки, Старий Самбір, Самбір, Рудки, Комарно, Любінь-Великий, Оброшин, Скнилів, Львів

Отже, позитивним моментом зі сторони пасажира буде прискорення поїздки до найвіддаленішого міста Львівської області – Турка й інших туристично привабливих поселень Бойківщини й Лемківщини (зараз час у дорозі становить понад 4 год) [1, с. 71]. З боку залізниці перевагою стане зменшення витрат, отриманих від частих зупинок (зношення гальмівної системи, моторних секцій тощо).

Список використаних джерел:

1. Борсук Ю. Суспільно-географічні проблеми транспортного сполучення у зоні тяжіння великих та середніх міст (на прикладі Львівської області) / Ю. В. Борсук // Реалії, проблеми та перспективи розвитку географії в Україні: матеріали XX-ої Всеукраїнської студентської наукової конференції (м. Львів, 15–17 травня 2019 р.). – Львів: Простір-М, 2019. – С. 67–71.
2. Розклад руху приміських поїздів [Електронний ресурс] // «Львівська залізниця». Режим доступу: <http://railway.lviv.ua/schedule/suburban/>